

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI SELASA, 18 FEBRUARI 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 4

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

1. PR-1541-MQT3099
Puan Young Syefura binti Othman [Bentong] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan tahun ini satelit penderiaan jauh UzmaSat-1, sebuah satelit beresolusi tinggi telah dilancarkan oleh kumpulan UZMA Berhad. Persoalannya, apakah status semasa program pembangunan satelit penderiaan jauh negara (PSPJN) di bawah MYSA dan bilakah ia bersedia untuk dilancarkan kelak.

2. PR-1541-MQT3096
Ir. Ts. Haji Khairil Nizam bin Khirudin [Jerantut] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan relevensi pengalaman di dalam industri Pemeriksaan Kenderaan Motor kriteria tidak dijadikan sebagai kriteria utama dalam pemilihan syarikat-syarikat yang bakal bersaing dengan PUSPAKOM dan apa lagi kriteria lain yang ada pada ketiga-tiga syarikat yang dipilih selain kedudukan kewangan yang kukuh.

3. PR-1541-MQT3104
Tuan Lim Guan Eng [Bagan] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan sama ada suatu Akta Anti Diskriminasi Kaum akan digubal untuk membendung gejala peristiwa perkauman yang kian melarat di kalangan pemimpin parti politik dan individu yang bersikap ekstremis serta rasis termasuk peristiwa terkini yang melibatkan seorang penjaja di Sepang.

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI SELASA, 18 FEBRUARI 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 8

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1541-L29037
Tuan Prabakaran A/L M Parameswaran [Batu] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan adakah Kementerian menyediakan geran kepada usahawan tempatan untuk mengadaptasi teknologi digital dalam perniagaan mereka dan apakah program latihan yang ditawarkan untuk memperkasakan usahawan dalam penggunaan platform digital.

2. PR-1541-L29023
Datuk Haji Idris bin Haji Ahmad [Bagan Serai] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah pembaharuan yang diambil Kerajaan bagi jangka masa pendek dan sederhana supaya pengurusan Tabung Haji akan terus cekap, berdaya saing dan mampu memenuhi keperluan jemaah haji dalam suasana ekonomi global yang semakin mencabar.

3. PR-1541-L27598
Tuan Haji Onn bin Abu Bakar [Batu Pahat] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keluasan tanah milik Persekutuan dan DBKL yang berpotensi untuk dibangunkan sebagai rumah mampu milik serta rancangan jangka pendek dan panjang bagi tujuan tersebut.

4. PR-1541-L27957

Tuan Zakri bin Hassan [Kangar] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan langkah intervensi segera KPM terhadap calon SPM 2024 yang tidak menduduki peperiksaan SPM di mana kira-kira 10,000 calon SPM dilaporkan tidak hadir kertas pertama peperiksaan, sama ada mereka akan diberi peluang untuk menduduki SPM sesi kedua.

5. PR-1541-L28458

Tuan Jimmy Puah Wee Tse [Tebrau] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan perancangan utama Kementerian untuk mempromosi Tahun Melawat Malaysia 2026 dan berapa jumlah pelancong yang disasarkan oleh Kementerian yang akan datang ke Malaysia. Senaraikan acara-acara yang akan dilancarkan (*main events*).

6. PR-1541-L28265

Tuan Tan Hong Pin [Bakri] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan apakah peranan MOSTI dalam pembangunan industri unsur nadir bumi (REE) di Malaysia dan usaha yang sedang dibangunkan oleh Kementerian.

7. PR-1541-L27927

Dato' Sri Ikmal Hisham bin Abdul Aziz [Tanah Merah] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah benar tohmahan bahawa jawatan Naib Canselor Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM) kerap dijadikan sebagai "tempat buangan" untuk menyisihkan panglima bertaraf tiga bintang jauh daripada orbit kepimpinan markas perkhidmatan di Angkatan Tentera Malaysia/Kementerian Pertahanan.

8. PR-1541-L28181

Tuan Haji Aminolhuda bin Hassan [Sri Gading] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perubahan spesifik yang sedang dirancang dalam kurikulum kebangsaan untuk memastikan pelajar lebih bersedia menghadapi cabaran Revolusi Industri 4.0 dan teknologi AI. Adakah Kementerian bercadang menambah elemen pendidikan kewangan dalam kurikulum sekolah.

9. PR-1541-L28700

Tuan Fathul Huzir bin Ayob [Gerik] minta **MENTERI DIGITAL** menyatakan adakah pihak Kementerian telah meneliti cadangan untuk mewujudkan Suruhanjaya Data dan bagaimana ia dapat memperkuuh fungsi Jabatan Perlindungan Data Peribadi (JPDP) dalam aspek pemeliharaan privasi data untuk mengurangkan insiden kebocoran maklumat peribadi serta membendung ketirisan data peribadi yang berkait rapat dengan jenayah scam.

10. PR-1541-L28592

Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan penjelasan mengenai status reformasi Sijil Amalan Guaman (CLP) bagi graduan undang-undang luar negara, termasuk cadangan Kerajaan untuk penambahbaikan serta tahap penerimaan pembaharuan ini oleh pihak-pihak berkepentingan dalam industri perundangan seperti Lembaga Kelayakan Profesional Undang-Undang Malaysia (LPQB).

11. PR-1541-L28788

Dr. Siti Mastura binti Muhammad [Kepala Batas] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan :

- (a) adakah pihak Kementerian bercadang mewujudkan galeri-galeri warisan seni silat negara; dan
- (b) apakah perancangan Kementerian untuk membawa balik artifak-artifak warisan negara di luar negara.

12. PR-1541-L29120

Datuk Seri M. Saravanan [Tapah] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah yang telah dan akan diambil bagi memastikan kredibiliti pensijilan halal yang sehingga kini diiktiraf luar dan dalam negara sebagai satu pensijilan yang terbaik untuk mengelakkan ia disalahguna oleh segelintir pihak yang tidak bertanggungjawab kearah sehingga memudaratkan keharmonian masyarakat.

13. PR-1541-L28356

Tuan Ahmad Fadhli bin Shaari [Pasir Mas] minta **MENTERI DIGITAL** menyatakan pelan tindakan khusus yang sedang dan akan dilaksanakan bagi memperkasa kepimpinan digital dan pertumbuhan ekonomi negara dengan memberi fokus kepada bidang data trust, *next-gen computing* dan *digital twins* sebagai pemacu utama pembangunan ekonomi digital negara.

14. PR-1541-L28094

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk memperkenalkan sistem Zon Kawalan Parkir (ZKP) seperti di London, khususnya bagi kawasan perumahan di Kuala Lumpur yang sering menghadapi masalah kekurangan tempat letak kereta.

15. PR-1541-L27913

Tuan Jamaludin bin Yahya [Pasir Salak] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan bagaimana pihak Kementerian dapat meningkatkan potensi kegunaan komoditi lada merentas bidang seperti farmaseutikal dan kosmeseutikal serta kapasiti pengeluaran lada untuk memperkuuh kedudukan Malaysia sebagai antara 5 negara pengeluar lada terbesar dunia di sebalik permintaan lada dunia yang dijangka terus meningkat.

16. PR-1541-L28240

Tuan Chiew Choon Man [Miri] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan :

- (a) perancangan Kementerian dalam menarik lebih banyak pelaburan ke sektor ekonomi hidrogen di Sarawak supaya memanfaatkan potensi penjanaan hidrogen hijau yang kaya di negeri tersebut; dan
- (b) strategi khusus untuk memastikan Sarawak menjadi pusat hidrogen hijau serantau, termasuk insentif bagi pelabur asing.

17. PR-1541-L28360

Dr. Haji Abd Ghani bin Ahmad [Jerlun] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapa wujud perbezaan kos haji antara pasangan mahram yang terpilih menjadi Jemaah Muassasah bagi tahun 2025.

18. PR-1541-L28630

Datuk Larry Soon @ Larry Sng Wei Shien [Julau] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan usaha dan strategi khusus yang dilaksanakan oleh Kementerian untuk mempromosikan *homestay* di Sarawak sebagai pilihan penginapan utama bagi pelancong domestik dan antarabangsa bagi memperkuuhkan daya saing *homestay* khususnya di kawasan pedalaman seperti di Julau.

19. PR-1541-L28918

Datuk Haji Ahmad Amzad bin Mohamed @ Hashim [Kuala Terengganu] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan :

- (a) usaha untuk memperluaskan sistem Wireless Bridging (WBS) ke kawasan pedalaman seluruh negara yang masih mempunyai capaian internet yang terhad; dan
- (b) jangkaan kesan jangka panjang pelaksanaan WBS terhadap kemudahan pendidikan dalam talian, pertumbuhan ekonomi setempat dan peningkatan kesalinghubungan digital di kawasan pedalaman.

20. PR-1541-L28711

Datuk Willie anak Mongin [Puncak Borneo] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jenis bantuan yang disediakan oleh Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) dan adakah proses permohonan bantuan ini boleh dipermudah dan dipercepatkan dengan mengurangkan birokrasi di dalam setiap permohonan agar bantuan boleh sampai dengan cepat kepada keluarga mangsa di setiap Parlimen.

21. PR-1541-L28718

Datuk Wira Hajah Mas Ermieyati binti Haji Samsudin [Masjid Tanah] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perincian mengenai bilangan kekerapan dan kos lawatan luar negara yang dilakukan setiap Ahli Jemaah Menteri sepanjang tahun 2024 dan apakah bentuk nilai *return of investment* kepada setiap lawatan ini.

22. PR-1541-L28477

Dato' Mohd Isam bin Mohd Isa [Tampin] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan sejauh manakah sumbangan Tabika Perpaduan dalam memupuk semangat muhibah dan perpaduan antara kaum di Malaysia sejak penubuhannya pada tahun 1976 serta apakah perancangan Kementerian untuk memastikan taburan murid di tabika berkenaan mencerminkan komposisi kaum di dalam negara.

23. PR-1541-L27830

Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan [Kota Bharu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pelan terperinci Kerajaan bagi memastikan keberhasilan pelaksanaan Strategi Pembanterasan Rasuah Nasional 2024-2028 serta strategi yang digariskan untuk mencapai sasaran kedudukan ke-27 dalam Indeks Persepsi Rasuah mengambil kira inisiatif yang belum diselesaikan di bawah Pelan Antirasuah Nasional 2019-2023 sebelum ini.

24. PR-1541-L28144

Tuan Haji Ahmad Johnie bin Zawawi [Igan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan jumlah pelajar Sarawak yang menerima agihan Bantuan Awal Persekolahan (BAP) baru-baru ini dan nyatakan jumlah nilai kewangan yang terlibat. Bagaimana agihan BAP pelajar di pedalaman disalurkan dan apakah Kementerian bercadang untuk memberi BAP ini kepada murid pra sekolah di bawah KPM.

25. PR-1541-L27897

Dato' Hajah Mumtaz binti Md Nawi [Tumpat] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan terkini RUU 355 dan keputusan libat urus pemerkasaan Mahkamah Syariah yang ditangguhkan pasca Disember 2024.

26. PR-1541-L28990

Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilangan rakyat Malaysia yang telah menerima manfaat latihan TVET di Negara China melalui program Malaysia China Youth TVET Training (MCYTT) setakat ini, mengikut bidang dan kursus.

27. PR-1541-L27903

Dato' Azman bin Nasrudin [Padang Serai] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kriteria teknikal dan kajian impak sosial yang telah dilakukan untuk menyokong pencalonan kampung-kampung asal di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur sebagai Tapak Warisan UNESCO serta nyatakan peruntukan khas yang akan disediakan untuk memulihara kawasan-kawasan ini mengikut piawaian UNESCO.

28. PR-1541-L28734

Datuk Andi Muhammad Suryady bin Bandy [Kalabakan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perkembangan terkini status pembinaan SK Perdana memandangkan pihak Kementerian telah menyatakan komitmen tender projek ini akan diiklankan pada Januari 2025 dan bilakah jangkaan ianya akan disiapkan.

29. PR-1541-L29012

Tuan Wan Ahmad Fayhsal bin Wan Ahmad Kamal [Machang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan jika terdapat sebarang cadangan untuk menyediakan satu fasiliti bangunan untuk Pejabat Pendidikan Daerah Machang memandangkan ia terletak dalam kawasan pagar yang sama dalam Sekolah Kebangsaan Tok Bok.

30. PR-1541-L28595

Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keberkesanan dasar antirasuah dalam perkhidmatan awam, termasuk statistik terkini mengenai siasatan SPRM dan impak terhadap pemulihan aset negara serta langkah-langkah baharu yang akan diperkenalkan untuk meningkatkan integriti dalam kalangan penjawat awam.

31. PR-1541-L28106

Kapten Dato' Dr. Zulkafperi bin Hanapi (Bersara) [Tanjung Karang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan perancangan serta apakah inisiatif untuk meningkatkan pembelajaran STEM dikalangan pelajar sekolah rendah dan menengah.

32. PR-1541-L27760

Datuk Seri Panglima Dr. Jeffrey Gapari Kitingan [Keningau] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan tindakan Kementerian untuk mengemas kini silibus sekolah merangkumi fakta-fakta sejarah pembentukan Malaysia melalui Perjanjian Malaysia 1963 (MA63) serta keunikan Sabah dan Sarawak daripada pelbagai aspek supaya integrasi dan perpaduan negara dapat diperkuuhkan.

33. PR-1541-L28148

Tuan Haji Ahmad Johnie bin Zawawi [Igan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan punca utama enrolmen pelajar aliran STEM di Sarawak terlalu rendah dengan hanya 34.68 peratus pada tahun 2023 berbanding Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 yang menetapkan sasaran 60 peratus kemasukan pelajar STEM di seluruh negara. Apakah perancangan dan strategi Kementerian untuk meningkatkan minat pelajar kepada aliran STEM.

34. PR-1541-L28080

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pendirian dan tindakan Kerajaan terhadap titah Sultan Selangor berhubung isu pembunuhan karakter yang semakin berleluasa serta langkah pencegahan yang akan diambil.

35. PR-1541-L28659

Datuk Wetrom bin Bahanda [Kota Marudu] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan pelan Kementerian menangani isu pelajar luar bandar seperti Kota Marudu yang cenderung untuk tidak menyambung pelajaran dan lebih memilih membuat kerja-kerja buruh bagi menyara keluarga disebabkan kemiskinan.

36. PR-1541-L28177

Tuan Haji Bakri bin Jamaluddin [Tangga Batu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah strategik yang akan diambil oleh Kerajaan dalam menangani kehilangan hasil PETRONAS rentetan daripada pengambilalihan kerja-kerja pengedaran gas asli di Sarawak oleh syarikat PETROS yang dijangka mencapai nilai 30-40 %.

37. PR-1541-L28789

Tuan Chow Yu Hui [Raub] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan bilangan pelajar yang tamat pengajian di Sekolah Menengah Persendirian Cina (SUWA) dari tahun 2020-2024:

- (a) nyatakan bilangan pelajar SUWA yang melanjutkan pelajaran di dalam dan ke luar negara dalam tempoh yang sama; dan
- (b) apakah prosedur untuk membina SUWA baharu.

38. PR-1541-L28273

Dato' Indera Dr. Suhaili bin Abdul Rahman [Labuan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan tindakan jangka pendek dan jangka panjang dalam menangani isu sekolah-sekolah yang memerlukan peruntukan untuk menaik taraf dan membaik pulih sekolah seperti Sekolah Menengah Sains Labuan dan Kolej Matrikulasi di Labuan.

39. PR-1541-L28528

Dr. Mohammed Taufiq bin Johari [Sungai Petani] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan langkah-langkah Kementerian dalam membangunkan infrastruktur pelancongan di Sungai Petani sebagai salah satu destinasi utama dalam program Tahun Melawat Kedah 2025, serta bagaimana Kementerian akan mempromosikan Kedah sebagai destinasi pelancongan kepada pelancong antarabangsa.

40. PR-1541-L28310

Dato' Haji Ahmad bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana ancaman dakyah Kristianisasi dalam negara setakat hari ini.

41. PR-1541-L28715

Tuan Riduan bin Rubin [Tenom] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perkembangan terkini kajian terhadap Perjanjian Malaysia 1963 (MA63) berhubung dengan dasar Borneonisasi perkhidmatan awam Persekutuan di negeri Sabah dan Sarawak kerana ianya akan memberi peluang kepada anak tempatan untuk menjawat jawatan penting di Sabah dan Sarawak.

42. PR-1541-L28337

Dato' Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) perancangan dan usaha Kerajaan dalam mengatasi musibah bencana alam (banjir) yang lebih teruk berbanding daripada tahun sebelumnya; dan
- (b) bantuan yang disalurkan kepada mangsa-mangsa bencana ini dan berapa jumlah kerugian yang dihadapi akibat banjir dari tahun 2023-2024.

43. PR-1541-L28346

Puan Rodziah binti Ismail [Ampang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah untuk memastikan Akta 355: Akta Mahkamah Syariah selari dengan Perlembagaan Persekutuan supaya tidak berlaku lagi insiden Mahkamah Syariah dicabar dan garis masa untuk ianya dibentangkan dan dibahaskan di Parlimen dalam usaha memperkasa dan menyeragamkan bidang kuasanya di semua negeri.

44. PR-1541-L28250

Tuan Muhammad Ismi bin Mat Taib [Parit] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status cadangan pemansuhan skim pencen persaraan bagi penjawat awam yang baru diumumkan pada awal tahun lepas.

45. PR-1541-L28492

Puan Young Syefura binti Othman [Bentong] minta **MENTERI DIGITAL** menyatakan pada 24 Oktober 2024, Kementerian telah mencadangkan penubuhan Suruhanjaya Kepercayaan Digital dan Keselamatan Data (SKDKD) pada awal 2025:

- (a) apakah jangkaan waktu terkini untuk penubuhan Suruhanjaya Kepercayaan Digital dan Keselamatan Data (SKDKD) ini; dan
- (b) apakah perbezaan peranannya berbanding dengan Jabatan Perlindungan Data Peribadi yang sedia ada.

46. PR-1541-L27781

Tuan Roslan bin Hashim [Kulim Bandar Baharu] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah pihak KPM boleh membenarkan sekolah-sekolah rendah untuk menubuhkan koperasi seperti sekolah-sekolah menengah.

47. PR-1541-L28464

Tuan Haji Kamal bin Ashaari [Kuala Krau] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan usaha KPM untuk mencapai sasaran nisbah seorang guru kaunseling kepada 250 murid sekolah rendah dan menengah bagi menangani peningkatan isu kesihatan mental murid yang membimbangkan saban hari serta keberkesanan peranan pembimbing rakan sebaya.

48. PR-1541-L29194

Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sama ada Kementerian bercadang untuk menubuhkan Sekolah Menengah Kebangsaan Tamil dan sekiranya ya, nyatakan usaha-usaha yang telahpun diambil untuk mencapai penubuhan tersebut.

49. PR-1541-L27738

Datuk Muslimin bin Yahaya [Sungai Besar] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan usaha penambahbaikan Sistem Sokongan Elektronik Perlesenan (BLESS) 2.0 sebagai portal sehenti untuk menyokong inisiatif automasi perlesenan serta memudahkan cara permohonan usahawan yang ingin memulakan perniagaan.

50. PR-1541-L29129

Tuan Syed Ibrahim bin Syed Noh [Ledang] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan usaha yang diambil untuk meningkatkan penerimaan guna sektor ekonomi digital dan teknologi, termasuk insentif atau sokongan kepada PMKS.

51. PR-1541-L29057

Dato' Khlijr bin Mohd Nor [Ketereh] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan status terkini pelaksanaan Pelan Pembangunan Keupayaan Strategik Tentera Darat 2021-2050 sebagai pelan strategik jangka masa panjang ke arah mengukuhkan keupayaan TDM termasuk dari segi kesiapsiagaan aset pertahanan serta melindungi kebajikan keluarga TDM.

52. PR-1541-L27861

Datuk Haji Awang bin Hashim [Pendang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) butiran senarai lawatan ke negara asing oleh Perdana Menteri serta jumlah kos perbelanjaan setakat Februari 2025; dan
- (b) perincian mengenai kos perjalanan rombongan rasmi yang ditanggung syarikat swasta sama ada wujud konflik berkepentingan oleh syarikat tersebut.

53. PR-1541-L28836

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan jumlah murid keciran (*drop outs*) selepas darjah enam, Tingkatan 3 dan Tingkatan 5 untuk tempoh 10 tahun yang lalu. Nyatakan juga jumlah mereka mengikut kaum.

54. PR-1541-L27942
Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan mengapa ketiadaan seorang wakil Persatuan Veteran TLDM sebagai Ahli Majlis Veteran Kebangsaan (MVK) sedangkan wakil cabang persatuan veteran yang lain ada dilantik.
55. PR-1541-L28673
Tuan Kesavan A/L Subramaniam [Sungai Siput] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan keberhasilan kepada negara setelah Kerajaan bersetuju untuk melanjutkan tempoh pengecualian visa selama 30 hari kepada warganegara India sehingga 31 Disember 2026.
56. PR-1541-L28670
Tuan Tan Kok Wai [Cheras] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah mekanisme berkesan yang telah dilaksanakan dalam usaha untuk memastikan kredibiliti dan integriti Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), khususnya dalam menangani dakwaan salah laku dan rasuah yang melibatkan pegawai SPRM.
57. PR-1541-L28286
Dato' Seri Ir. Dr. Ahmad Samsuri Bin Mokhtar [Kemaman] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perancangan Kerajaan untuk menyemak kembali dan mereformasi model kerjasama antara Kerajaan Persekutuan dan Negeri dalam aspek sosial melalui pindaan Perlembagaan agar penyampaian perkhidmatan sosial dapat diberikan kepada rakyat secara lebih efektif dan dalam masa yang sama mengurangkan pertindanan sumber.
58. PR-1541-L28674
Tuan Suhaizan bin Kaiat [Pulai] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah persetujuan yang telah dicapai antara PETRONAS dan PETROS, serta apakah bentuk kerjasama dan peranan masing-masing dalam menguruskan hasil petroleum di Sarawak secara efektif.
59. PR-1541-L28274
Dato' Indera Dr. Suhaili bin Abdul Rahman [Labuan] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah Perbadanan Labuan bercadang untuk mengikut langkah Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) yang membenarkan peniaga-peniaga kecil / penjaja kecil membuka gerai-gerai makanan di tanah milik mereka sendiri dan sekitar rumah mereka seperti yang berlaku di Kampung Baru, Kuala Lumpur.

60. PR-1541-L29049

Puan Isnaraissah Munirah Majilis [Kota Belud] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) usaha memperkasakan peranan Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen (JKPK) dalam memantau ketelusan pelaksanaan melibatkan projek mega seperti projek Lebuhraya Pan Borneo, MRT dan LRT; dan
- (b) kerjasama erat di antara Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara (PAC) dan JKPK dalam memastikan pelaksanaan projek Kerajaan berjalan dengan lancar, berkesan dan mencapai objektif.

61. PR-1541-L27926

Dato' Sri Ikmal Hisham bin Abdul Aziz [Tanah Merah] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan bilakah makmal menganalisa Black Box dan Cockpit Voice Recorder (CVR) di Institut Penyelidikan Sains dan Teknologi Pertahanan (STRIDE) akan mula beroperasi mengambil kira kerapnya berlaku insiden kemalangan udara di rantau Asia mutakhir ini.

62. PR-1541-L28573

Tuan Cha Kee Chin [Rasah] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) bagaimana penerimaan Sistem Saran Perkhidmatan Awam (SSPA) oleh kakitangan awam; dan
- (b) di bawah SSPA, apakah pemindahan untuk pegawai DG12 ke atas dibenarkan atau sebaliknya, berikan huraian terperinci.

63. PR-1541-L28372

Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan maklumat terkini mengenai siasatan kes rasuah projek RM250 juta di Sarawak melibatkan pengarah syarikat bergelar 'Datuk' dan tindakan terhadap skandal rasuah ADUN Sabah.

64. PR-1541-L28157

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan pendekatan holistik yang dirancang oleh Kementerian untuk memastikan penilaian pelajar termasuk peperiksaan awam mampu menilai bukan sahaja aspek kognitif tetapi juga perkembangan sahsiah dan kemahiran insaniah pelajar secara menyeluruh.

65. PR-1541-L28764

Tuan Lo Su Fui [Tawau] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan dasar perlindungan peluang perniagaan dan pekerjaan rakyat tempatan dalam industri pelancongan di Sabah khususnya dan Malaysia amnya kerana berlakunya eksplorasi syarikat warga asing yang menggunakan nama rakyat tempatan untuk membuka perniagaan dalam sektor ini dan berkembang menguasai sektor lain.

66. PR-1541-L28430

Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana usaha pemerkasaan TVET negara ke arah pengukuhan silibus pendidikan berdasarkan industri, *upskilling* tenaga pengajar dan pemodenan alat bantu pengajaran seperti simulator, modeling dan aplikasi digital. Berapa peratuskah sasaran bagi tahun 2025 dan berpakah jumlah perbelanjaannya dari peruntukan RM7.5 bilion yang disediakan dalam Belanjawan 2025.

67. PR-1541-L28470

Tuan Jimmy Puah Wee Tse [Tebrau] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan mempunyai hasrat untuk membuat persempadanan semula pilihan raya memandangkan terdapat kawasan yang mempunyai pengundi sedia ada yang sangat ramai dan akan menerima pertambahan pengundi baru dari masa ke semasa.

68. PR-1541-L27796

Tuan Haji Mohd Misbahul Munir bin Masduki [Parit Buntar] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan mengapa masih terdapat aduan bahawa penempatan guru tidak seimbang khususnya sekolah-sekolah di luar bandar yang sering kekurangan guru terlatih dalam mata pelajaran teras.

69. PR-1541-L28729

Tuan Riduan bin Rubin [Tenom] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan berapa jumlah atlet sekolah rendah yang berumur di antara 7 hingga 12 tahun dari Tenom yang dikenal pasti oleh pihak Kementerian dengan kerjasama Kementerian Belia dan Sukan menerusi pelaksanaan program Malaysia Talent Identification and Development (MYTID).

70. PR-1541-L28205

Dr. Hajah Halimah Ali [Kapar] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah Kementerian bercadang untuk mengurangkan tempoh persekolahan daripada enam tahun kepada lima tahun di sekolah rendah dengan mengambil kira perkembangan teknologi dan penggunaan alat bantu moden yang mempercepatkan penguasaan pembelajaran asas pelajar.

71. PR-1541-L28840

Dato' Haji Shamshulkahar bin Mohd Deli [Jempol] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan pendekatan Kementerian dalam memperkenalkan rang undang-undang berkaitan mewajibkan pendidikan sekolah menengah dalam usaha mengatasi masalah keciciran pelajar dan ketidakhadiran dalam peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) secara holistik.

72. PR-1541-L28090

Dato' Haji Mohd Suhaimi bin Abdullah [Langkawi] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah pemantauan terhadap tokoh agama dari negara-negara jiran yang berkemungkinan membawa ajaran yang menyimpang dari agama Islam.

73. PR-1541-L28747

Tuan Wong Chen [Subang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) sebab-sebab kelewatan dalam mendakwa individu-individu berprofil tinggi, termasuk ahli politik, yang terlibat dalam skandal "safe house" yang didedahkan oleh SPRM, di mana berjuta-juta wang tunai telah dirampas; dan
- (b) berikan garis masa mengenai bila dakwaan tersebut boleh dijangkakan.

74. PR-1541-L27680

Tuan Wan Razali bin Wan Nor [Kuantan] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan :

- (a) berapa jumlah permohonan dan jumlah diluluskan bagi program Malaysia My Second Home (MM2H) bagi tempoh antara 2022 sehingga 2024; dan
- (b) jumlah kediaman yang dijual daripada program MM2H mengikut pecahan setiap negeri.

75. PR-1541-L28795

Tuan Chow Yu Hui [Raub] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) bilangan banduan yang telah membuat permohonan kepada Lembaga Pengampunan untuk meremit, menggantung atau meringankan hukuman setakat Januari 2025; dan
- (b) tempoh masa yang biasanya diperlukan oleh pemohon-pemohon untuk mendapat keputusan dari Lembaga Pengampunan.

76. PR-1541-L27774

Puan Hajah Salamiah binti Mohd Nor [Temerloh] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan :

- (a) adakah Kementerian bercadang memperkenalkan subjek Bahasa Cina, Tamil dan Arab di semua sekolah bermula di sekolah rendah kebangsaan; dan
- (b) apakah halangan utama untuk melaksanakan perkara ini.

77. PR-1541-L28494

Tuan Afnan Hamimi bin Dato' Haji Taib Azamudden [Alor Setar] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah kajian kemungkinan yang dijalankan berikutnya PETRONAS dilaporkan sedang membuat kajian kemungkinan terhadap simpanan minyak dan gas di Lembangan Langkasuka di Perairan Kedah dan Perlis (Blok PM320 dan PM321) termasuk garis masa pelaksanaan serta implikasi yang terlibat.

78. PR-1541-L27984

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan daripada RM6.6 bilion yang diperuntukkan kepada Sabah yang telah diluluskan dalam Belanjawan 2024, senaraikan projek-projek yang sudah siap, gagal dan sedang disiapkan. Berikan juga senarai Kementerian yang terlibat dalam projek sudah siap, gagal dan sedang dilaksanakan tersebut.

79. PR-1541-L28219

Dato' Seri Dr. Wan Azizah Dr. Wan Ismail [Bandar Tun Razak] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan inisiatif meningkatkan literasi digital serta keberkesanan ekosistem pendidikan, latihan teknikal dan vokasional (TVET) bagi menambah baik pembangunan modal insan.

80. PR-1541-L28180

Tuan Haji Bakri bin Jamaluddin [Tangga Batu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan rasional Kementerian mewujudkan kursus pensijilan fisioterapi dalam Program Pendidikan Teknikal dan Latihan Vokasional (TVET) bagi memenuhi keperluannya di negara ini.

81. PR-1541-L28757

Tuan Rushdan bin Rusmi [Padang Besar] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan statistik lima tahun terkini pelajar jurusan Pendidikan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) secara keseluruhan mengikut bidang pengkhususan serta peratus penglibatan golongan yang tidak mempunyai SPM ke dalam TVET.

82. PR-1541-L28675

Dato' Seri Utama Haji Aminuddin bin Harun [Port Dickson] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah proaktif Kementerian dalam menangani peningkatan kes *scammer* yang menyebabkan kerugian berjuta-juta ringgit kepada rakyat dan apakah pelan tindakan untuk memperketatkan kawalan terhadap platform digital yang sering digunakan untuk penipuan.

83. PR-1541-L28768

Datuk Seri Haji Jalaluddin bin Haji Alias [Jelebu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah Program Pembangunan Peneroka (PPP) benar-benar membantu dalam memberikan pendapatan tambahan kepada peneroka dan berapa bilangan peneroka atau generasi baharu yang telah menerima manfaat melalui program ini sepanjang tahun 2024.

84. PR-1541-L28701

Dato' Sri Saifuddin Abdullah [Indera Mahkota] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perkembangan perancangan Kementerian dalam melaksanakan dasar nisbah baru iaitu 70:30, berbanding 90:10 (90% Akademik: 10% Kokurikulum), yang diamalkan kini, bagi tujuan penilaian kemasukan pelajar ke IPT.

85. PR-1541-L28870

Ir. Ts. Haji Khairil Nizam bin Khirudin [Jerantut] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Lembaga Tabung Haji akan menilai kembali mekanisme pengelasan B40, M40 dan T20 kerana terdapat kes seperti suri rumah dan anak bawah 18 tahun diklasifikasikan sebagai M40 sedangkan ketua keluarga merupakan penerima bantuan (B40).

86. PR-1541-L28625

Tuan Mohd Azizi bin Abu Naim [Gua Musang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah struktur asas yang berjaya dirangka oleh Kerajaan MADANI yang telah menghasilkan kejayaan dalam memupuk keharmonian dan kespaduan sosial sesama kaum di Malaysia serta pengurangan kadar jenayah kumpulan-kumpulan pelampau yang memecah belahan rakyat.

87. PR-1541-L29097

Datuk Seri Panglima Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal [Semporna] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan terkini siasatan oleh pihak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) mengenai dakwaan skandal rasuah melibatkan Ahli Dewan Undangan Negeri Sabah.

88. PR-1541-L28291

Dato Dr. Richard Rapu @ Aman anak Begri [Betong] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan :

- (a) statistik jumlah pelajar yang memohon dan diterima masuk ke sekolah berasrama penuh di Malaysia; dan
- (b) bagaimana Kementerian menangani isu perbezaan markah lulus yang dikatakan lebih rendah bagi pelajar dari Sabah dan Sarawak berbanding dengan Semenanjung Malaysia.

89. PR-1541-L27709

Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pendirian Kerajaan Persekutuan berhubung pelaksanaan hukuman sebatan secara terbuka, terutamanya dari segi etika dan sifat kemanusiaan serta aspirasi Malaysia dalam mencapai nilai berkenaan.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. **Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar]** akan mencadangkan :

“Bahawa suatu ucapan yang tidak sepertinya dipersembahkan kepada Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya :

“Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Rakyat Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang ikhlas daripada Majlis Dewan Rakyat mengucapkan berbanyak-banyak syukur dan menjunjung kasih Titah Ucapan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa membuka Penggal Keempat, Parlimen Yang Kelima Belas.””

Menyambung semula perbahasan atas masalah (17 Februari 2025)

2. (D.R.62/2024) Rang Undang-Undang BERNAMA (Pindaan) **Bacaan Kali Yang Kedua**

[Menteri Komunikasi]
3. (D.R.63/2024) Rang Undang-Undang Majlis Media Malaysia “

[Menteri Komunikasi]
4. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024. “

[Perdana Menteri]
5. (D.R.47/2024) Rang Undang-Undang Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (Pindaan) 2024 - **Menyambung semula perbahasan atas masalah “Bahawa Rang Undang-Undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang,” (10 Disember 2024)**

[Menteri Komunikasi]

6. PR-1541-U(27)369

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk merangka dan membentangkan sebuah perancangan jangka masa panjang untuk 30 tahun ke hadapan dalam mencorak masa depan dan hala tuju negara di mana setiap Rancangan Malaysia 10 tahun, lima tahun dan belanjawan negara akan diselaraskan berpandukan perancangan tersebut.

Walaupun terdapat dasar sedia ada, tetapi perancangan ini tidak cukup kukuh untuk merancang secara holistik dan menyelesaikan '*complexity*' kerana tempoh adalah singkat dan sederhana. Kerajaan boleh mencontohi negara serantau dengan menyelaraskan rancangan 5 tahun dengan strategi jangka panjang, di mana setiap pelan dan dasar harus selari dengan visi jangka panjang.

Penjajaran strategik ini akan meningkatkan daya tahan negara dan meletakkan Malaysia sebagai pemain berdaya saing di peringkat global. Setiap RMK seharusnya berfungsi sebagai batu loncatan untuk mencapai wawasan keseluruhan, membolehkan peruntukan sumber yang lebih berkesan dan responsif kepada cabaran yang muncul."

[Menteri Ekonomi]

7. PR-1541-U(27)370

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk menubuhkan jawatankuasa khas yang terdiri daripada pelbagai Kementerian untuk mengkaji mekanisme memastikan kemampuan sistem penjagaan kesihatan dalam negara.

Perkhidmatan kesihatan awam, yang sudah mengalami tekanan seperti peningkatan permintaan, had kewangan dan ketidaksamaan dalam akses kepada penjagaan. Jawatankuasa khas merentas Kementerian berperanan menangani kebimbangan ini dan meneroka mekanisme pembiayaan yang inovatif dan inklusif.

Dengan mengutamakan kemampuan penjagaan kesihatan, kita boleh memastikan penjagaan kesihatan yang berkualiti kekal dapat diakses oleh semua rakyat, tanpa mengira status kewangan mereka, di samping mengurangkan beban kewangan kepada Kerajaan."

[Menteri Kesihatan]

8. PR-1541-U(27)371

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk mengorientasikan semula dasar penyelidikan dan pembangunan (R&D) untuk memupuk inovasi yang lebih besar dalam syarikat dengan meningkatkan kerjasama dengan universiti.

Dengan mewujudkan hubungan yang lebih kukuh antara penyelidikan akademik dan industri, matlamatnya adalah untuk memacu lebih banyak inovasi yang dikomersialkan yang boleh bersaing di peringkat global.

Pada masa yang sama, Kerajaan perlu meningkatkan fungsi institusi penyelidikan Kerajaan dengan memudahkan pemindahan teknologi global dan membantu syarikat tempatan memanfaatkan teknologi termaju.

Dengan menyediakan akses kepada sumber teknologi sedia ada, Kerajaan membolehkan syarikat memanfaatkan inovasi ini untuk pembangunan produk dan pertumbuhan perniagaan, akhirnya meningkatkan kelebihan daya saing Malaysia dalam pasaran global."

[Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi]

9. PR-1541-U(27)372

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat menggesa Kerajaan untuk membentangkan kertas putih strategi jangka pendek, sederhana dan panjang bagi menguatkuasakan peraturan yang lebih ketat mengenai penyelenggaraan kenderaan dan keselamatan muatan, meningkatkan pemeriksaan, dan mengenakan penalti yang lebih tinggi bagi pelanggaran peraturan jalan raya.

Statistik menunjukkan 825 kenderaan berat terlibat dalam kemalangan maut dalam tempoh sepuluh bulan pertama tahun ini, menyumbang kepada sebahagian besar daripada 17,905 kemalangan maut.

Latihan tetap untuk pemandu kenderaan berat, ditambah dengan keperluan pelesenan yang dipertingkatkan, akan memastikan amalan keselamatan jalan raya yang lebih baik. Pelaburan dalam infrastruktur dan teknologi jalan raya, seperti sistem keselamatan dalam trak, juga penting untuk meminimumkan risiko. Kempen kesedaran awam dan pengumpulan data yang lebih baik boleh menyasarkan lagi tempoh berisiko tinggi, seperti musim perayaan, untuk mencegah kemalangan dan meningkatkan keselamatan jalan raya secara keseluruhan."

[Menteri Pengangkutan]

10. PR-1541-U(27)384

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khasnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baru di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat Benih Padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

11. PR-1541-U(27)385

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani lantas menghentikan kitaran dera ini dengan target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkuuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

12. PR-1541-U(27)386

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih 'keras' terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna maupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* maupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*). Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

13. PR-1541-U(27)387

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan sering kali mendatangkan kerugian besar hingga jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap kepada sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka. Memohon pihak kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

14. PR-1541-U(27)388

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barang termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan.

Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

15. PR-1541-U(27)389

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa serta pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Ekonomi]

16. PR-1541-U(27)390

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar *rebranding* daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

17. PR-1541-U(27)391

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak 'pro' Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada 'pro' Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiaran berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh hal demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Komunikasi]

18. PR-1541-U(27)392

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuatkuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket pemerdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya.

Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan

kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*Free Flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Dalam Negeri]

19. PR-1541-U(27)393

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan Warisan Arkeologi Negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanyakekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakannya tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap Sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

20. PR-1541-U(27)394

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan kerajaan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

21. PR-1541-U(27)395

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada negeri Terengganu dan Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.

Tuntutan ini adalah selaras dengan hak rakyat dan negeri sebagaimana termaktub dalam Akta Kemajuan Petroleum 1974. Kedudukan pelantar minyak juga bersetentang dengan kawasan perairan negeri Terengganu dan Kelantan. Prinsip Federalisme perlu dihormati dan dipatuhi Kerajaan Persekutuan dengan menunaikan hak yang dituntut oleh rakyat di kedua-dua negeri tersebut. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kewangan]

22. PR-1541-U(27)396

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

23. PR-1541-U(27)397

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali, yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing, terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 nautica miles dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (sekitar 1000 nautica miles).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China menuntut sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia seperti mana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Pertahanan]

24. PR-1541-U(27)398

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan "lebih 3 batu nautika". Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas. Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai, dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Menteri Kewangan]

25. PR-1541-U(27)399

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan Persekutuan untuk mempertimbangkan pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan, dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Didapati bahawa jalan sempadan Malaysia – Indonesia ini akan meningkatkan kebolehcapaian antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong, serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Diingatkan, dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik, termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan, dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia – Indonesia juga berpotensi memperkuatkan hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera."

[Perdana Menteri]

26. PR-1541-U(27)376

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera memperbaharui dasar insentif kenderaan diesel komersial menerusi penetapan piawaian Euro 5 sebagai keperluan minimum menjelang tahun 2026 bagi menggalakkan peralihan yang lebih pantas terhadap penggunaan teknologi rendah emisi dan secara tidak langsung menyumbang sebagai penyelesaian jangka panjang dalam menjaga kualiti udara negara.

Pada ketika ini, negara-negara jiran telah mula mengorak langkah lebih ke hadapan seperti Singapura yang telah lama beralih kepada penggunaan Euro 6 dan Thailand yang menerapkan Euro 5 sebagai piawaian minimum sedangkan Malaysia hanya melaksanakan piawaian Euro 4 mulai Januari 2025 dengan pemberian insentif 50 peratus kepada semua kenderaan yang memenuhi piawaian tersebut.

Ketinggalan ini ternyata menjaskan daya saing Malaysia di peringkat serantau di samping meningkatkan risiko kesihatan sejagat akibat pelepasan nitrogen oksida dan zarah halus.

Kerajaan wajar mempercepatkan peralihan ini bagi memastikan pengurangan pelepasan bahan pencemar selaras dengan Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Kawalan Kandungan Bahan Api Petrol dan Diesel) 2007. Penguatkuasaan yang ketat dan sokongan infrastruktur yang lebih baik menerusi kerjasama rapat Kerajaan bersama pemain industri perlu disinergikan untuk memastikan peralihan ini kelak berjalan lancar."

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

27. PR-1541-U(27)377

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji semula kadar pelepasan cukai untuk individu dan tanggungan yang kini masih berjumlah RM9,000 dan tidak pernah disemak sejak tahun 2010.

Setelah 15 tahun berlalu, inflasi telah meningkat dengan ketara dan amaun tersebut tidak lagi realistik jika dibandingkan kos sara hidup pada hari ini. Atas pertimbangan tersebut, Kerajaan wajar menaikkan amaun pelepasan diri dan tanggungan ke RM12,000 yang bersamaan dengan RM1,000 setiap bulan, bagi menggambarkan senario serta realiti sebenar kehidupan rakyat Malaysia pada hari ini.

Malah dengan peningkatan amaun pelepasan cukai untuk individu dan tanggungan ini secara tidak langsung akan membantu golongan B40 dan M40 yang amat terkesan dengan inflasi dan seterusnya mencerminkan keprihatinan Kerajaan dalam mengurangkan beban rakyat."

[Menteri Kewangan]

28. PR-1541-U(27)378

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memartabatkan pengamalan Rukun Negara dalam menjadi tonggak identiti, perpaduan dan keutuhan rakyat Malaysia.

Mutakhir ini, negara disajikan dengan berita dan laporan mengenai kes- kes penyebaran ucapan kebencian, penghinaan dan provokasi yang berbaur perkauman, ketegangan kaum, penipuan dan penegasan unsur- unsur subversif yang berpotensi mencetuskan ketegangan antara kaum dan agama di Malaysia menerusi pengguna di platform media sosial.

Media sosial hari ini juga kian dipenuhi dengan lambakan sikap ketidaksopanan dan kebiadaban dalam perbincangan sehingga menjadi seperti satu kelaziman untuk para pengguna media sosial menggunakan bahasa kasar, lucah malah menyerang peribadi antara satu sama lain sehingga mengabaikan nilai kesopanan.

Hal ini mencerminkan kelemahan penghayatan nilai serta elemen Rukun Negara itu sendiri dalam kalangan rakyat Malaysia dan justeru itu, menjadi tanggungjawab Kerajaan untuk mewujudkan sebuah mekanisme yang lebih berkesan dalam menyuburkan pembudayaan setiap prinsip yang terkandung di dalam Rukun Negara sebagai penawar bagi menangani gejala kebejatan akhlak sebegini di platform media sosial. "

[Menteri Perpaduan Negara]

29. PR-1541-U(27)379

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mengkaji semula cukai korporat Malaysia yang sehingga kini adalah antara yang tertinggi di Asia Tenggara iaitu sebanyak 24 peratus berbanding negara-negara jiran lain seperti, Singapura (17 peratus), Brunei (18.5 peratus), Cambodia (20 peratus), Vietnam (20 peratus), Thailand (20 peratus), dan Indonesia sekitar 21 peratus.

Perbandingan ini semakin jelas jika dilihat dengan situasi kadar cukai Amerika Syarikat (AS). Pada tahun 2016, cukai korporat mereka adalah sekitar 35 peratus, namun kini cukai korporat mereka telah turun sehingga 21 peratus manakala Malaysia kekal pada kadar sama iaitu 24 peratus sehingga sekarang.

Kadar cukai korporat yang tinggi ini ternyata melemahkan daya saing Malaysia untuk bersaing dengan negara-negara jiran bagi menarik tumpuan pelabur untuk melabur di sini.

Oleh yang demikian, Kerajaan perlu merangka satu kajian yang lebih komprehensif bagi menurunkan kadar cukai korporat ini agar setanding dengan kadar serantau untuk menjadikan Malaysia lebih kompetitif serta berdaya maju dalam meraih tumpuan pelabur antarabangsa yang akhirnya akan menguntungkan negara, peniaga dan rakyat jelata. "

[Menteri Kewangan]

30. PR-1541-U(27)380

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan kenaikan caj perubatan di hospital dan klinik swasta yang semakin mendapat perhatian di kebanyakan negara termasuk di Malaysia segera ditangani dengan baik oleh Kerajaan memandangkan implikasinya yang besar kepada para pesakit serta sistem kesihatan negara secara keseluruhannya.

Pelbagai faktor mendorong kepada isu ini dengan antaranya ialah kadar caj konsultasi doktor (GP) swasta yang dikawal oleh Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (PHFSA) 1998 tidak pernah mengalami sebarang perubahan selama lebih 32 tahun dan menyebabkan pihak terbabit terpaksa menaikkan caj kos operasi yang semakin meningkat, termasuk sewa premis, kos utiliti, peralatan perubatan serta perbelanjaan berkaitan teknologi dan sumber manusia telah meletakkan tekanan besar ke atas klinik swasta.

Situasi tersebut juga diburukkan lagi oleh isu berkaitan Pentadbir Pihak Ketiga (TPA) yang menguruskan pembayaran bagi pesakit yang mempunyai insurans kesihatan yang turut mengalami kenaikan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa untuk meminda Akta Perkhidmatan Hospital Swasta bagi menetapkan kadar maksimum bagi caj rawatan selain konsultasi doktor, seperti caj penginapan dan penggunaan alat perubatan selain memperkenalkan sistem tiering seperti penarafan hotel bagi membezakan hospital berdasarkan tahap perkhidmatan, membolehkan syarikat insurans menawarkan pelbagai pakej berdasarkan akses kepada hospital tertentu, sesuai dengan kemampuan pelanggan serta mempergiat inisiatif di bawah kerjasama awam dan swasta bagi menyediakan rawatan mampu milik kepada golongan berpendapatan rendah. "

[Menteri Kesihatan]

31. PR-1541-U(27)381

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbangkan semula keputusan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) yang menjual hampir 10 peratus kepentingan saham ketika harga rendah selepas Disember 2022, sedangkan KWSP telah lama merancang untuk menambah lebih banyak saham Malaysia Airports Holdings Bhd (MAHB) untuk menswastakannya.

Pada 29 November 2022, KWSP telah memiliki 259,917,492 saham iaitu sekitar 15.67 peratus di dalam MAHB dan dalam tempoh satu tahun, KWSP telah menjual 163,363,080 saham, atau hampir 10 peratus kepentingan pada harga sekitar RM6.74 hingga RM7.70 sesaham. Manakala pada 28 Disember 2023 pula, akhirnya KWSP hanya memiliki 96,554,412 saham atau 5.79 peratus sahaja.

Penjualan sebegini besar dalam tempoh singkat tidak pernah berlaku sebelum ini dan ini menimbulkan persoalan mengapa saham tersebut dijual pada harga rendah tetapi dibeli semula pada harga RM11.00 dengan implikasinya ialah KWSP akan terpaksa membayar tambahan sebanyak RM539 juta sehingga RM696 juta bagi membeli balik saham tersebut.

Justeru itu, Kerajaan digesa untuk mempertimbang dan mengkaji semula keputusan ini dengan lebih berhati-hati memandangkan perkara ini telah menimbulkan keresahan awam kerana membabitkan dana 16.1 juta rakyat Malaysia yang merupakan pencarum KWSP. "

[Menteri Kewangan]

32. PR-1541-U(27)382

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk kembali mempertimbangkan pelaksanaan Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST). Dengan mengambil kira implikasi ekonomi Malaysia yang pada masa ini berada pada tahap yang agak baik serta kestabilan Kerajaan Perpaduan pimpinan YAB Perdana Menteri yang semakin mengukuh, telah ramai pihak termasuklah penganalisis bank berpendapat sekarang adalah masa yang tepat untuk Kerajaan memperkenalkan semula GST.

Menerusi GST, Kerajaan berpotensi untuk meluaskan lagi asas cukai bagi mengurangkan defisit fiskal, mewujudkan ruang utama untuk pelaburan infrastruktur serta menghasilkan peluang bagi mengawal hutang negara dengan lebih baik. Malah, dengan pelaksanaan berperingkat e-invois bermula 1 Ogos 2024, yang juga merupakan antara komponen GST, telah memberikan ruang yang baik untuk Kerajaan melaksanakan kembali GST.

Malaysia tidak harus tertinggal di belakang negara Asia Tenggara lain yang telah melaksanakan GST seperti Indonesia yang melaksanakan Value Added Tax (VAT) pada 1985, Thailand pada tahun 1992 dan Singapura pada 1994 selain GST ini telah dilaksanakan di lebih 170 negara.

Kerajaan boleh menstrukturkan semula GST dengan lebih kemas melalui kerangka dasar yang komprehensif meliputi semua barang dan perkhidmatan dengan sesetengah barang boleh dikecualikan, selain satu kadar cukai yang dianggap positif."

[Menteri Kewangan]

33. PR-1541-U(27)383

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menimbalkan pengecualian daripada pengeluaran e-Invois kepada Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) yang mempunyai jualan tahunan di bawah RM500,000 berbanding ketetapan semasa Kerajaan iaitu pengecualian untuk peniaga yang mencatatkan jualan tahunan bawah RM150,000 menjelang pelaksanaan menyeluruh e-Invois bermula 1 Julai 2025.

Pelaksanaan e-Invois ini ternyata telah mewujudkan keimbangan dalam kalangan para pemain PMKS yang terpaksa menghadapikekangan kos berikutan perbelanjaan yang tinggi bagi menyediakan sistem pengeluaran serta penyelenggaraan e-Invois di samping risiko margin keuntungan yang rendah.

Peningkatan siling pengecualian e-Invois kepada RM500,000 adalah lebih relevan seperti mana yang pernah dilakukan oleh Kerajaan ketika melaksanakan Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) sebelum ini dan sekaligus mengurangkan beban lebih banyak segmen pemain PMKS seperti pengusaha yang berniaga dari rumah, ibu tunggal dan peniaga luar bandar yang terpaksa menanggung bebanan implikasi kos yang tinggi.

Oleh yang demikian, Kerajaan disaran untuk mempertimbangkan syor peningkatan pengecualian kepada RM500,000 ini bagi mengurangkan keresahan pemain PMKS dengan pelaksanaan e-Invois yang sebenarnya boleh dielakkan sekiranya Kerajaan memperkenalkan semula GST. "

[Menteri Kewangan]

34. PR-1541-U(27)373

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan kajian secara holistik dan komprehensif bagi menghasilkan benih padi yang berkualiti serta mampu bertahan dalam keadaan perubahan cuaca ekstrem di Malaysia.

Kebelakangan ini perubahan iklim yang ketara telah menjelaskan hasil pengeluaran padi tempatan sebanyak 83,408 tan metrik bersamaan 5.84 juta 10 kilogram pek beras disebabkan oleh musim tengkujuh dan banjir. Penjadualan penanaman padi amat terdedah dengan bencana banjir di musim tengkujuh pada hujung tahun manakala musim penanaman semula padi pada awal tahun pula berisiko diancam keadaan cuaca panas melampau yang perlu diatasi dengan kadar segera.

Sehubungan itu, pihak Kerajaan perlu mengambil langkah yang lebih tegas dan efisien dalam menangani isu ini yang bukan sahaja bagi mempercepatkan pengagihan benih padi kepada pesawah supaya jadual penanaman padi tidak terganggu, malah pihak Kerajaan juga perlu membuat kajian yang teliti bagi menghasilkan benih padi yang lebih berdaya tahan dengan perubahan iklim di Malaysia."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

35. PR-1541-U(27)375

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian semula terhadap kajian bagi persediaan serta perancangan pelan pembangunan pendidikan jangka panjang bagi negara.

Mutakhir ini, kita telah dikhaskan pelbagai peristiwa yang menimbulkan kegusaran masyarakat terhadap ketandusan pembangunan modal insan negara ini terutamanya terhadap generasi baharu yang merupakan generasi yang bakal memimpin dan mentadbir negara tercinta satu hari nanti.

Situasi ini diburukkan lagi dengan statistik kegagalan para pelajar untuk menduduki Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) yang hampir setiap tahun mencapai angka yang membimbangkan sehingga mencetuskan kebimbangan. Sejauh mana keseriusan generasi muda ini menilai kepentingan mendapatkan pendidikan untuk membina kehidupan yang lebih baik.

Dalam keadaan negara serantau yang kian pesat membangun, kesediaan dalam melahirkan modal insan menjadi sangat kritikal terutamanya bagi melahirkan generasi yang mampu berdaya saing dan mendepani cabaran serta persaingan dengan negara-negara serantau.

Oleh yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan berstrategi menerusi pembangunan semula pelan pembangunan pendidikan yang lebih efisien bagi memastikan negara kita mampu untuk melahirkan pakej modal insan yang lengkap dan mampu berdaya saing."

[Menteri Pendidikan]

36. PR-1541-U(27)374

Kapten Dato' Dr. Zulkafperi bin Hanapi (Bersara) [Tanjong Karang] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya melaksanakan segera Skim Pembiayaan Kesihatan Kebangsaan demi kepentingan kesejahteraan rakyat serta kemapanan dan kelestarian KKM itu sendiri.

Situasi semasa menunjukkan KKM sangat terbeban dengan belanja mengurus yang sangat tinggi iaitu sehingga 85.07% atau RM38 bilion daripada bajet keseluruhan KKM dan hanya 14.9% yang diperuntukkan untuk bajet pembangunan maka keadaan ini sangat tidak sihat untuk kemapanan dan kelestarian KKM itu sendiri.

Kelemahan, ketidakmampuan dan kegagalan KKM terlihat jelas dengan segala masalah-masalah yang sentiasa menjadi rungutan rakyat dan juga sering diangkat oleh ramai Ahli-ahli Parlimen - seperti kekurangan jururawat, kekurangan doktor dan doktor pakar serta masalah doktor kontrak, Kekurangan ambulans, ketiadaan ubat, alat-alat perubatan terlalu lama, klinik-klinik daif, hospital yang berumur lebih 50 tahun, hospital yang sesak, tiada sistem komputer, pesakit terpaksa menunggu terlalu lama.

Ketahuilah permasalahan dan segala kelemahan KKM ini sebenarnya adalah manifestasi dari kekangan fiskal KKM itu sendiri. Keupayaan KKM dengan 14.9% bajet untuk Pembangunan adalah sangat-sangat terbatas dan ini boleh menyebabkan kualiti dan mutu perkhidmatan KKM terjejas dan terus dipersoalkan rakyat.

Dengan situasi begini adalah diharapkan penyelesaian segera dan menyeluruh dengan menubuhkan Jawatankuasa Bertindak bagi melaksanakan segera Skim Pembiayaan Kesihatan Kebangsaan."

[Menteri Kesihatan]

37. PR-1541-U(27)400

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menerima kewujudan Seksyen (1) Perkara 112C Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dan Seksyen (2) Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dalam Perlembagaan Persekutuan serta penguatkuasaannya dan menerima hakikat bahawa hak ini adalah hak-hak Perlembagaan Rakyat Sabah.

Menerima juga hakikat bahawa kekeliruan dalam pelaksanaan hak-hak perlembagaan ini dan bahawa selama 44 tahun (1974 – 2018), kadar pemberian khas di bawah peruntukan tersebut gagal dikaji oleh Kerajaan Persekutuan.

Memperakui langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak Kerajaan selepas penubuhan Kerajaan Pakatan Harapan 2018 sehingga kini iaitu bermula dengan menaikkan pemberian kepada RM53.4 juta, kemudian dinaikkan Kerajaan Perikatan Nasional ke RM125.6 juta, pada tahun 2023, dan kemudian Kerajaan Madani naikkan kepada RM300 juta dan baru-baru ini dinaikkan lagi kepada RM600 juta.

Dan menerima hakikat bahawa semua langkah-langkah ini bersifat sementara (interim) sebelum Kerajaan Sabah dan Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan hak Perlembagaan Rakyat Sabah sepenuhnya.

Menerima hakikat bahawa pelaksanaan ini mengambil masa begitu panjang sehingga sekarang iaitu negara Malaysia sudah berusia 61 tahun. Maka, Tuaran ingin mengusulkan supaya Dewan yang mulia ini membuat Keputusan untuk melaksanakan Hak Perlembagaan Rakyat Sabah ini secara tuntas termasuk meminda perkara 97(1) Perlembagaan Malaysia untuk membolehkan kerajaan Sabah memungut 40% daripada pungutan hasil Persekutuan daripada Sabah secara langsung."

[Perdana Menteri]

38. PR-1541-U(27)401

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima Sejarah perang saudara di Selatan Filipina pada awal 70-an yang mengakibatkan ribuan pelarian perang dari Filipina melarikan diri ke Sabah. Menerima hakikat bahawa Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) melalui Suruhanjaya Tinggi Persekutuan Bangsa-Bangsa Bersatu Untuk Pelarian (UNHCR) telah turun padang dan membantu pelarian ini dengan mewujudkan sekurang-kurang lima (5) skim penempatan pelarian di Sabah (Telipok, Kinarut, Kampung Bahagia Sandakan, Kampung Selamat Semporna dan Kampung Hidayat Tawau).

Dan menerima hakikat Kerajaan Sabah telah bekerjasama dengan UNHCR sehingga mewujudkan sebuah bahagian di Jabatan Ketua Menteri untuk menguruskan penempatan UNHCR ini.

Menerima juga hakikat apabila setelah UNHCR menyerahkan penempatan ini kepada Federal Task Force di bawah Majlis Keselamatan Negara, terdapat kecelaruan dari segi urus tadbir pelarian perang Filipina di Sabah, sehingga penempatan mereka telah bercampur aduk dengan mereka yang bukan pelarian yang menyebabkan banyak masalah dari segi urus tadbir kewarganegaraan dan pelbagai aspek bantuan kemanusiaan.

Menerima hakikat bahawa pelarian perang Filipina ini telah diberi pelbagai dokumen bermula dengan kad burung-burung, kad benci dan selepas itu dokumen IMM13 sehingga sekarang. Menerima juga hakikat bahawa pelbagai pendekatan untuk menaik taraf bentuk dan cara pengeluaran dokumen ini telah banyak dipolitikkan dan akhirnya kini tidak ada kata putus apakah dokumen baru yang diberikan kepada golongan pelarian perang Filipina ini.

Menerima juga hakikat bahawa satu Suruhanjaya Siasatan Diraja telah ditubuhkan oleh Parlimen Malaysia mencari penyelesaian tuntas terhadap kehadiran golongan pelarian perang Filipina di Sabah, namun itu pun telah gagal memberi apa-apa penyelesaian, Malah ramai yang menganggap langkah ini sebagai mainan politik semata-mata.

Oleh sebab itu, Tuaran mengesyorkan supaya Dewan yang mulia ini membahaskan masalah pelarian perang Filipina dengan mengambil kira bagaimanakah masa depan mereka yang kini sudah tiga generasi beranak pinak di Sabah sehingga Kerajaan dapat mengambil Tindakan yang tegas sebelum masalah ini menjadi lebih besar yang boleh menggugat kestabilan dan kedaulatan negara."

[Perdana Menteri]

39. PR-1541-U(27)402

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat bahawa kos pembekalan elektrik (penjanaan, penghantaran dan pengagihan) di Sabah adalah lebih tinggi daripada kadar jualan seunit elektrik menyebabkan Sabah Electricity Sdn. Bhd (SESB) mengalami kerugian dan terpaksa bergantung kepada subsidi sokongan tarif (TSS) daripada Persekutuan dengan kadar RM850 juta setahun.

Menerima juga hakikat bahawa Kerajaan perlu mengambil langkah-langkah bagi memastikan penjanaan elektrik mencapai 40% rizab margin dan kos pembekalan elektrik berada di bawah paras jualan untuk mengurangkan beban Kerajaan Persekutuan dalam menampung subsidi sokongan tarif (TSS).

Oleh itu, maka dengan ini Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini dapat membahaskan langkah-langkah yang boleh diambil sehingga Kerajaan dapat mencari jalan penyelesaian yang tepat untuk menstabilkan bekalan elektrik di Sabah."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

40. PR-1541-U(27)403

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat bahawa import makanan negara masih lagi tinggi termasuklah makanan ternakan.

Dan menerima hakikat bahawa tanah yang masih luas untuk dimajukan sebagai tanah pertanian terdapat di Sabah dan Sarawak.

Menerima juga hakikat infrastruktur perhubungan masih lagi pada tahap yang rendah menyebabkan pelbagai usaha untuk meningkatkan keterjaminan makanan terhalang.

Maka itu, Tuaran mengusulkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah dalam mengatasi dan menaik taraf jalan-jalan pertanian di Sabah dan Sarawak."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

41. PR-1541-U(27)404

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima Hakikat bahawa kawal selia bekalan elektrik di Sabah telah pun diserahkan kepada Kerajaan Sabah daripada Kerajaan Persekutuan selepas Kelulusan Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Tenaga Boleh Baharu (Pindaan) 2023 (Akta 725) dan Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari (Pindaan) 2023 (Akta 726) dalam Dewan Rakyat pada 2023.

Menerima hakikat penyerahan kawal selia telah dimuktamadkan selepas Dewan Undangan Negeri (DUN) Sabah meluluskan tiga Rang Undang-Undang Perlembagaan Negeri Sabah pada 3 Januari 2024 berkaitan pengambilalihan kuasa kawal selia bekalan elektrik daripada Kerajaan Persekutuan membabitkan RUU Bekalan Elektrik 2024, Tenaga Boleh Baharu 2024 dan RUU Suruhanjaya Tenaga Sabah (Pindaan) 2024.

Dan menerima hakikat bahawa kawal selia bekalan elektrik di Sabah kini berada di bawah Suruhanjaya Tenaga Sabah (ECoS), manakala Wilayah Persekutuan Labuan masih di bawah seliaan Suruhanjaya Tenaga (ST) Malaysia.

Menerima juga hakikat bahawa Syarikat Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) merupakan satu-satunya Syarikat utiliti yang membekalkan tenaga elektrik kepada Wilayah Sabah dan wilayah Persekutuan Labuan.

Dan menerima hakikat bahawa geografi Labuan adalah lebih dekat dengan Sabah berbanding dengan Semenanjung Malaysia.

Justeru, Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan bagi membuat keputusan pemindahan kawal selia bekalan elektrik Labuan daripada ST kepada ECoS bagi memudahkan pemantauan, meningkatkan kecekapan pengurusan serta mempermudahkan segala urusan dan menjimatkan kos."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

42. PR-1541-U(27)405

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan Menerima hakikat Sejarah bahawa Pulau Labuan diserahkan oleh Kerajaan Sabah menjadi Wilayah Persekutuan dengan niat suci untuk tujuan membangunkan Labuan dengan pesat.

Menerima hakikat Kerajaan Persekutuan telah gagal membangunkan Labuan termasuk menyediakan utiliti bekalan air dan elektrik.

Menerima hakikat bahawa rakyat Labuan adalah juga rakyat Sabah yang masih terikat dengan adat istiadat Sabah dan oleh itu masih lagi memerlukan perkhidmatan sistem Mahkamah Anak Negeri dan seterusnya memerlukan bimbingan dan perkhidmatan di pelbagai agensi Kerajaan Sabah.

Menerima hakikat bahawa penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan telah dibuat tanpa mengambil kira kesan terhadap persempadanan Sabah.

Dan menerima hakikat penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan tidak diberi pampasan walau satu sen pun kepada Sabah.

Menerima hakikat bahawa Pulau Labuan terlalu dekat dengan Sabah dan penduduk serta rakyat Labuan mempunyai ikatan yang sangat kuat dengan penduduk Sabah.

Maka dengan itu, Tuaran menyusulkan di Dewan yang mulia ini agar Kerajaan Persekutuan mengembalikan semula Labuan kepada Sabah."

[Perdana Menteri]

**RISALAT-RISALAT YANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
(DEWAN RAKYAT)**

<u>TAHUN 2024</u>	<u>RISALAT/DOKUMEN</u>	<u>TARIKH DIBENTANGKAN</u>
ST. 149	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) Bagi Tahun 2022	18 Februari 2025
<u>TAHUN 2025</u>	<u>RISALAT/DOKUMEN</u>	<u>TARIKH DIBENTANGKAN</u>
DR. 2	Penyata Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara (PAC) mengenai Pengurusan Pelaksanaan Projek Sistem Aliran Pantas Pelbagai Lorong (MLFF) di bawah Kementerian Kerja Raya (KKR) dan Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM)	18 Februari 2025
ST. 3	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari (SEDA) Malaysia Bagi Tahun 2023	18 Februari 2025
ST. 4	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu Bagi Tahun 2023	18 Februari 2025
ST. 6	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) Bagi Tahun 2023	18 Februari 2025
ST. 28	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) Bagi Tahun 2023	18 Februari 2025
ST. 32	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) Bagi Tahun 2022	18 Februari 2025
ST. 33	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM) Bagi Tahun 2023	18 Februari 2025

**UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Tuan Haji Muhammad Islahuddin bin Abas (Mersing)	1. Isu Sawah Endau dan Sawah Air Papan 2. Menaik Taraf Sistem Pengairan Sawah Endau	1. YB Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan 2. YB Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air
YB Tuan Hassan bin Abdul Karim (Pasir Gudang)	1. Isu Permohonan Kewarganegaraan 2. Syarikat-Syarikat Tempatan Mematuhi Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus (ESG) Framework dan Hubungan dengan Syarikat-Syarikat Luar yang Terlibat dengan Genocide di Gaza	1. YB Menteri Dalam Negeri 2. YB Menteri Pelaburan, Perdagangan dan Industri

** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)